

Revisorsnämndens uttalande – Revisors agerande då redogörelse från revisionsklientens styrelse enligt 18 kap. 6 § aktiebolagslagen (2005:551) vid efterutdelning saknas

Revisorsnämnden (RN) har i två beslut under åren 2012 och 2013 uttalat att det åligger en revisor att i revisionsberättelsen anmärka på att revisionsklientens styrelse i strid med 18 kap. 6 § aktiebolagslagen (2005:551) har underlåtit att upprätta, och låta revisorn granska, en redogörelse för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning som inträffat efter det att årsredovisningen lämnades i fall då vinstutdelning beslutas vid annan stämma än årsstämma (s.k. efterutdelning).¹

RN har under senare tid fått ett flertal frågor om det uttalande som myndigheten har gjort gäller undantagslöst eller om det finns omständigheter som innebär att revisorn inte är skyldig att anmärka på att en aktuell redogörelse inte har upprättats.

RN gör följande uttalande.

Enligt 9 kap. 33 § andra stycket aktiebolagslagen ska en revisor anmärka i revisionsberättelsen bl.a. om det har framkommit att en styrelseledamot har handlat i strid med aktiebolagslagen. Så är i utgångsläget fallet om en styrelseledamot har vidtagit, eller underlåtit att vidta, en åtgärd som i formell mening krävs enligt aktiebolagslagen.

Av aktiebolagslagens förarbeten framgår dock att en allmän aktiebolagsrättslig princip är att regler, som uteslutande är uppställda till aktieägarnas skydd, kan frångås om samtliga aktieägare samtycker till det.² Ett sådant samtycke anses kunna med bindande verkan lämnas endast avseende en viss rättshandling och kan inte gälla för framtida beslut eller åtgärder. Samtycket ska vidare lämnas i samband med att den rättshandling det avser vidtas. Om det finns ett sådant samtycke, torde det normalt inte föreligga ett sådant åsidosättande av aktiebolagslagens krav som bör föranleda en anmärkning i revisionsberättelsen.

¹ RN:s beslut den 18 september 2012 i ärende dnr 2011-454 och den 13 juni 2013 i ärende dnr 2011-1752.

² Prop. 2004/05:85 s. 373.

Revisorsnämnden

Supervisory Board of Public Accountants

Ändamålet med bestämmelsen i 18 kap. 6 § 3 aktiebolagslagen är att säkerställa att styrelsen inför ett beslut om efterutdelning lämnar aktieägarna ett lika fullständigt och aktuellt beslutsunderlag som om frågan om utdelning hade prövats på en årsstämma.³ Såväl bestämmelsens ordalydelse som förarbetsuttalandena till denna visar att syftet är att skydda aktieägarna. Det är givet att olika slag av borgenärsskyddsintressen gör sig gällande även vid en efterutdelning. Det får emellertid anses att dessa intressen inte är avsedda att tillgodoses genom den redogörelse som avses i 18 kap. 6 § 3 aktiebolagslagen utan genom det yttrande som styrelsen ska lämna enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen (och som bl.a. ska innehålla en motivering till varför den föreslagna utdelningen är försvarlig). Bestämmelsen i 18 kap. 6 § 3 aktiebolagslagen – till skillnad från bestämmelsen i 18 kap. 4 § samma lag – får därför anses vara sådan att den kan frångås med samtliga aktieägares samtycke.

Det sagda innebär följande. Om ett beslut om efterutdelning har fattats utan att det dessförinnan har upprättats en sådan redogörelse som avses i 18 kap. 6 § 3 aktiebolagslagen, ska revisorn inte anmärka på detta, under förutsättning att han eller hon har tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att samtliga aktieägare i samband med beslutet om efterutdelning aktualiserades har samtyckt till att en sådan redogörelse inte ska upprättas.

Beslut om detta yttrande har fattats av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, redovisningsexperten Claes Norberg och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, tillika föredragande, samt chefsrevisorn Bodil Björk.

Sten Andersson

Adam Diamant

³ Prop. 2004/05:85 s. 764.